

یادداشت

نفس‌های آخر تولید داخل زیر فشار خودتحریمی

هاشم اوریعی - استاد دانشگاه صنعتی شریف

● یکی از ویژگی‌های بارز تاریخی و فرهنگی ما ایرانیان این است که دست خارجی را مسئول همه کاستی‌ها می‌دانیم و خود را از معرکه خلاص می‌کنیم. بر مبنای همین نگرش تاریخی، تاآنجاکه اصلاحات امیرکبیر پیش می‌رود، همه افتخارات از آن امیر و مردم است، اما وقتی امیر سقوط می‌کند، تحلیل‌ها متوجه استعمار و دشمن خارجی می‌شود. نه سیاست‌های امیر نقشی در این میان دارد، نه درباریانی که در نتیجه سیاست‌های او مصالحشان به خطر افتاده بود و نه رفتار ما ایرانیان که منافع ملی را به فراموشی سپرده و دنبال آن هستیم که کلیم خود را از آب بیرون بکشیم. در جنگ‌های ایران و روس نیز همین‌طور است. آنجا که ایرانیان پیروز می‌شوند یا نماینده روسیه، گریادوف را به قتل می‌رسانند، سخن از علما و مراجعی است که فتوای جهاد داده‌اند و مردم قهرمانی که به آن اقتدا کرده‌اند؛ اما آنجا که شکست است و در پی آن انعقاد معاهده‌های ننگین گلستان و ترکمانچای، باز پای دشمن خارجی و استعمار به میان می‌آید و معلوم نیست مردم کجا رفته‌اند.

امروز نیز در پی خروج آمریکا از برجام شاهد آن هستیم که به‌جای اتکا به توان داخل، حمایت همه‌جانبه از تولید و صنعت داخلی و ایجاد همدلی بین مردم، همه تقصیرها را در درجه اول به گردن دشمن خارجی انداخته و به‌دنبال تسویه‌حساب با رقبای سیاسی خود می‌رویم.

وقت آن رسیده که جامعه واقعیت‌های ناشی از تحریم‌های بین‌المللی را بپذیرد و با کنارگذاشتن اختلاف‌نظر‌های سیاسی، منافع ملی را در اولویت قرار داده و تمام‌قد در مقابل تحریم‌های ظالمانه بایستد.

اجرای چنین سیاستی مستلزم آن است که دوایر دولتی فرهنگ حاکم ارباب – رعیتی را کنار بگذارند و یا مهدلی و حمایت همه‌جانبه از تولید داخل این پیام را به فعالان اقتصادی برسانند که نه‌تنها در مقابل آنان نیستند، بلکه وظیفه ذاتی‌شان حمایت همه‌جانبه از تولید و صنعت است.

وقت آن رسیده که دیگر اجازه ندهیم چهار تا پنج میلیون فارغ‌التحصیل دانشگاهی از چرخه اقتصاد خارج بوده و نظاره‌گر باشند. ضروری است فرهنگ دیوان‌سالاری‌مان به‌گونه‌ای تغییر کند که یکپایک کارآمدان دولت خود را متعهد و مسئول بدانند که با حمایت تمام‌عیار از هرگونه فعالیت اقتصادی، شرایطی را فراهم آورند که همه جوانان کشور جایی بر سر سفره تولید داشته باشند. امروز شرایط کشور ایجاب می‌کند که سلامت دولت به‌جای اینکه طبق معمول جواب سلام ارباب رجوع را ندهد، با احترام تمام پس از انجام امور مربوطه، او را تا در خروجی بدرقه کند. از این طریق است که حس همکاری و مشارکت تقویت می‌شود و نهال توسعه و تولید، ایجاد اشتغال و در نهایت رشد اقتصادی به میوه می‌شود. حال این شرایط را مقایسه کنید با برخورد شبکه بانکی، ادارات دارایی و تأمین اجتماعی و نیز دوایر اجرای ثبت. در شرایطی که شبکه بانکی حتی از اعلام بدهی مشتری و نحوه محاسبه آن امتناع می‌کند، ادارات دارایی و تأمین اجتماعی هم خود را در جایگاه قاضی قرار داده و فراتر از قوانین جاری کشور می‌دانند، چگونه می‌توان انتظار داشت که بخش تولید کشور به فکر توسعه باشد.

در ایین نمایش هم‌انگیز، دوایر اجرای ثبت نیز آتش‌بار معرکه شده‌اند و به کمک شبکه بانکی می‌آیند. با وجود اینکه ماده ۱۵ اصلاحی عملیات بانکداری بدون ربا با صراحت اعلام می‌کند که همه قراردادها فقط درصورتی‌که در مفاد آن اختلافی نداشته باشند، لازم‌الاجرا است و ماده ۱۹۹ آیین‌نامه اجرای اسناد رسمی نیز بر آن تأکید می‌کند، دوایر اجرای ثبت اسناد صرفا با درخواست بانک و با زیربانه‌دان قوانین مربوطه، اقدام به صدور اجرائیه می‌کنند. در چنین فضایی چگونه می‌توان دم از حمایت از تولید زد و انتظار توسعه داشت. وقت آن رسیده که دولت به‌جای آنکه نقش اپوزیسیون را ایفا کند و به‌دنبال آن باشد که کاستی‌ها را به گردن دشمن خارجی و رقبای سیاسی خود بیندازد، فضای آرامی را ایجاد کند که تولیدکننده داخلی احساس امنیت کرده و به فکر توسعه فعالیت اقتصادی باشد. قوه قضائیه نیز بهتر است اجازه ندهد که مسئولان دوایر اجرای اسناد یا را فراتر از قانون بگذارند و به اقدامات سلیقه‌ای خود مبنی بر کمک به شبکه بانکی ادامه دهند. بالاخره وقت آن رسیده که کمی انصاف داشته باشیم و به‌جای اینکه همه کاستی‌ها و مشکلات را ناشی از برجام و تحریم بدانیم، نیم‌نگاهی به خودمان بیندازیم و منصفانه قضاوت کنیم.

لیلا مرگن؛ رقبای سیاست‌مداران در تصمیم‌سازی‌ها برای آب کشور همواره حس می‌شد اما چندی است که دخالت‌های سیاسیون در مسئله آب از حالت مخفی خارج شده است و به‌صورت علنی بر سر آب با یکدیگر مجادله می‌کنند. جدیدترین منازعه سیاسی درباره آب، استعفای دسته‌جمعی نمایندگان اصفهان در مجلس شورای اسلامی است. حاصل این همبستگی هم دستور رئیس‌جمهور برای تشکیل ستاد احیای رودخانه زاینده‌رود و تخصیص اعتبار برای پروژه‌های انتقال آب سرشاخه‌های کارون بود. اما آیا با تشکیل صرفا یک ستاد و تخصیص بودجه برای پروژه‌های انتقال آب از سرشاخه‌های کارونی که خود در پایین‌دست با مشکل مواجه است، مسئله کم‌آبی فلات مرکزی کشور حل می‌شود؟ پاسخ کارشناسان به این پرسش منفی است. به اعتقاد کارشناسان اگرچه هر اقدامی برای دور هم جمع‌کردن ذی‌نفعان یک حوضه آبریز می‌تواند مفید باشد اما صرفا ایجاد یک ستاد بدون توجه به نظرات کارشناسی و اخذ تصمیم درست، نمی‌تواند مشکل حادی را که در مرکز ایران ایجادشده حل کند. حتی ممکن است ایجاد یک ساتخر جدید مثل ستاد احیای رودخانه زاینده‌رود نه‌تنها مشکلی را حل نکند بلکه صرفا هزینه‌تراشی بی‌فایده‌ای باشد که بر دوش کشور تحمیل می‌شود.

فلات مرکزی ایران دچار بیماری صعب‌العلاجی است که حاصل تصمیمات غلط و بعضا دخالت‌های سیاسیون است. گروه‌های سیاسی مختلف با هدف ایجاد توسعه در بخشی از فلات خشک مرکزی، تئور پروژه‌های انتقال آب به این منطقه را گرم کردند تا به نقطه‌ای برسیدیم که دیگر هیچ رودخانه‌ای برای انتقال، آب کافی در اختیار ندارد. زاینده‌رود تنها رودخانه دائمی مرکز ایران خشک شده است،اما صنایع آب‌بری مثل فولاد و سرامیک در قلب ایران جانمایی شده‌اند. در فلات مرکزی، گویا یگانه نسخه توسعه، استقرار صنعت با تکیه بر انتقال آب از دیگر حوضه‌ها بوده است. حاصل این تفکر، از دست رفتن پتانسیل بی‌نظیر گردشگری در کلان‌شهری تاریخی مثل اصفهان است زیرا مهم‌ترین جاذبه این شهر یعنی زاینده‌رود، دارد به تاریخ می‌پیوندد. حوضه آبریز زاینده‌رود که با رشد بی‌رویه جمعیت و توسعه سطح اراضی کشاورزی هم مواجه است، بخشی از نیازهای آبی دیگر حوضه‌های کم‌آب موجود در مرکز ایران را هم تأمین می‌کند. صدای کشاورزان شرق اصفهان به‌عنوان حقایقه‌داران قدیمی این حوضه به جایی نمی‌رسد و نمایندگان مجلس هم صرفا بر طبل انتقال آب می‌کوبند. تلاش نمایندگان اصفهان برای اجرای سریع‌تر پروژه‌های انتقال آب در دولت یازدهم سبب شد که حمید چیت‌چیان، وزیر وقت نیرو موضعی تند در قبال آنها بگیرد و اعلام کند که «به اندازه دو برابر آورد زاینده‌رود، به این حوضه منتقل کردیم و دیگر نمی‌توانیم به این روند ادامه دهیم». اما گویا در دولت دوازدهم باز هم تهدید نمایندگان مجلس کارساز شده است. به‌دنبال استعفای دسته‌جمعی نمایندگان اصفهان، خبرهایی درباره توافق آنها برای تشکیل ستاد احیای زاینده‌رود و تخصیص بودجه به‌منظور اجرای پروژه‌های انتقال آب سرشاخه‌های کارون به حوضه

اقتصاد

ستادسازی، فلات مرکزی را به کدام سو می‌برد؟

بازی سیاست‌مداران با آب زاینده‌رود

آبریز زاینده‌رود منتشر شد.

بد مدیریت کردن، مهم‌ترین مشکل بخش آب

ستادی که رئیس‌جمهور برای احیای زاینده‌رود دستور تشکیل آن را داده است، آیا تأثیری در حل مشکل کم‌آبی فلات مرکزی خواهد داشت؟ کامران داوری، عضو هیئت‌علمی دانشگاه فردوسی مشهد در گفت‌وگو با «شرق» به این پرسش این‌گونه پاسخ می‌دهد: زاینده‌رود مثل همه حوضه‌های دیگر که دچار مشکل آب هستند، نیازمند توجه ویژه است. اگر ستاد احیا با مشارکت کامل مصرف‌کنندگان و دیگر مسئولان ذی‌ربط تشکیل شود، البته نگاه‌ها هم سیاسی نباشد و راهکارهای کاربردی‌ای ارائه شود که ابزاری نباشند، باید بتواند مسئله را حل کند زیرا مسائل آب در کشور ریشه‌اش در خشکی و آب نیست. ریشه آن در بد مدیریت کردن ما است.

او در پاسخ به سؤالی درباره کارایی ستاد احیای دریاچه ارومیه می‌گوید: این ستاد آن‌گونه که باید، نتوانست ذی‌نفعان را به شکل فراگیر دور هم جمع کند. بنابراین اگر در ستاد احیای زاینده‌رود هم دولت بخواهد به‌صورت دستوری کار کند، به نتیجه مطلوب دست نمی‌یابیم و اگر این ستاد مثل یک دفتر عمل کند، تشکیل آن به نوعی هدررفت هزینه است.این عضو هیئت‌علمی دانشگاه فردوسی مشهد اضافه می‌کند: در اصفهان به یک بیماری مبتلا هستیم.

برای این‌ا از اصلاح بیماری استفاده می‌کنم که مسائل آنجا مانند سندرومی است که می‌تواند در جای دیگر کشور هم شکل بگیرد. ما محیط را به این مسئله عادت دادیم که هر وقت دچار سختی از نظر کم‌آبی شد، با کمی فشار، با بحث انتقال آب مشکلش را حل کند. این رفتار هیچ توجیهی ندارد. تا چه زمان و تا کجا قرار است این اطمینان‌ها ادامه یابد.او ادامه می‌دهد: گاهی به شوخی می‌گویم که اگر دجله و فرات را هم به اصفهان منتقل کنیم، باز هم دوستان درخواست انتقال آب خواهند داشت.

ضرورت آموزش زیستن با پتانسیل‌های سرزمینی

نگاه رئیس‌جمهور به عنوان بالاترین مقام قوه مجریه به مرکز ایران نگاهی است که بسیاری از کارشناسان را نگران کرده است. اخیرا رئیس‌جمهوری با تکیه بر آب شور دریاها، شمال و جنوب، از اجرای پروژه‌های انتقال آب به مرکز ایران خبر

از خزر به فلات مرکزی ایران را بدترین بی‌توجهی به محیط زیست اعلام می‌کند. انتقال آب از خلیج فارس را با توجه به فراهم‌نبودن شرایط، غیرمنطقی توصیف می‌کند و انتقال آب از عمان به فلات مرکزی کشور را هم مشروط به استفاده منطقی از آب درون‌سرزمینی می‌داند.فروغی عنوان می‌کند: مصلحت نیست که قبل از اینکه مصرف آب درون‌سرزمینی را به شرایط مطلوب برسانیم، آب گرانی را از دریای عمان منتقل کنیم و در منطقه پذیرنده آب به همان شکل نامطلوب استفاده کنیم. آبی که از دریای عمان می‌آوریم، امروز به ازای هر مترمکعب بیش از بیست‌وچند هزار تومان هزینه دارد. صنعتی که از این آب استفاده می‌کند باید قابل رقابت باشد. صنعتی که نتواند در فضای منطقی، قیمت تمام‌شده‌اش را قابل رقابت با سایر کشورها کند، صنعتی است که به سمت میرایی خواهد رفت. این منطقی نیست که دولت آب گران تولید کند و با سوسپد آن را در بین مصرف‌کنندگان توزیع کند.

مشکل تأمین نیازهای شرب در حوضه زاینده‌رود

اگرچه داوری بر این باور است که تشکیل ستاد احیای زاینده‌رود به‌تهتایی و بدون درنظرگرفتن نظرات عقلانی و کارشناسی دقیق، مشکل این حوضه پرتنش را حل نمی‌کند و حتی ممکن است زمینه اتلاف هزینه کشور را هم فراهم کند، اما مهرداد احسانی، مدیرکل دفتر مدیریت به‌هم‌پیوسته فلات مرکزی ایران، در گفت‌وگو با «شرق» تشکیل چنین ستادی را مفید می‌داند، زیرا مسائل زاینده‌رود را مسائلی چندوجهی توصیف می‌کند که باید از جنبه‌های مختلف به آن توجه شود. به همین خاطر وجود یک ستاد برای حل مسائل این حوضه آبریز را ضروری می‌داند. احسانی در پاسخ به این پرسش که آیا دفتر مدیریت به‌هم‌پیوسته فلات مرکزی نمی‌تواند کار ستاد را انجام دهد، این‌گونه پاسخ می‌دهد: آب یک مسئله میان‌بخشی است. وزارت نیرو به‌تهتایی نمی‌تواند مسائلی آب را حل کند. این وزارتخانه باید در یک تعامل سازنده بین دستگاه‌های مختلف، از جمله وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی، صنعت، معدن و تجارت و کشور و همچنین سازمان حفاظت محیط زیست مسائل آب را حل کند. اگر انتظار بر این باشد که وزارت نیرو یک دفتر دارد و آن دفتر تمام مسائل را می‌تواند حل‌وفصل کند، این‌گونه نیست.او

هنر ستاد احیای دریاچه ارومیه را جمع‌کردن همه ذی‌نفعان و ذی‌مدخلان و توزیع وظایف در میان آنها توصیف می‌کند.به گفته مدیرکل دفتر مدیریت به‌هم‌پیوسته فلات مرکزی ایران، حوضه آبریز زاینده‌رود امسال در تأمین آب شرب دچار مشکلات افتاد.او این نقص فنی را عامل معلق‌ماندن پروژه کوهرنگ سه معرفی می‌کند و می‌گوید: قرار بود ۲۴۰ میلیون مترمکعب آب از سرشاخه‌های کارون به حوضه زاینده‌رود منتقل شود و درحال‌حاضر ۷۰ میلیون مترمکعب آب به این‌ حوضه منتقل می‌شود.به گفته نایب‌رئیس فدراسیون آب، اجرای هر نوع پروژه انتقال آب از اطمینان‌یافتن از راندمان مناسب آن در حوضه دریافت‌کننده آب و اجرای الگوی کشت مناسب، با تعیین اهداف مشخص، منطقی می‌شود.او به‌عنوان کارشناس، انتقال آب

یکشنبه ۹۰ دی ۱۳۹۷

خبر

شیوه‌نامه قیمت گذاری خودرو به رئیس‌جمهور ارائه شد

● شورای رقابت با ارسال نامه‌ای به رئیس‌جمهور، دستورالعمل تنظیم قیمت خودروهای انحصاری را ارسال کرد تا رئیس‌جمهور در مورد آن تصمیم‌گیری کند. به گزارش مهر، بر اساس مصوبه شماره ۳۵۹ مورخ ۹۷/۰۹/۲۷ شورای رقابت، دستورالعمل تنظیم قیمت خودروهایی که بازار انحصاری دارند، باید جهت تأیید به رئیس‌جمهور و رئیس شورای‌عالی هماهنگی اقتصادی ارسال شود.در این نامه آمده است: درخصوص نحوه عمل شورای رقابت در چارچوب ابلاغیه شورای‌عالی هماهنگی اقتصادی و وفق اختیارات بند ۵ ماده ۵۸ قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی مبنی بر «تعیین مصادیق و تصویب دستورالعمل تنظیم قیمت، مقدار و شرایط دسترسی به بازار کالاها و خدمات انحصاری در هر مورد با رعایت مقررات مربوط» و رعایت بند سوم ابلاغیه شماره ۷۰۱۱۸ مورخ ۹۷/۰۵/۲۹ جابجالی که حکم می‌کند «هرگونه تصمیم‌گیری در مورد نرخ و ضوابط قیمت‌گذاری و تعیین سهمیه مقداری کالا و خدمات که به موجب قوانین و مقررات مختلف در اختیار دستگاه‌ها و شوراهای مختلف قرار گرفته است، منوط به تأیید ستاد تنظیم بازار است»، به پیوست دستورالعمل تعیین قیمت خودرو جهت آن دسته از خودروهایی که به تشخیص شورای رقابت از مصادیق کالاهای انحصاری هستند جهت دستور ابلاغ و اقدام مقتضی تقدیم می‌گردد. مطابق این دستورالعمل قانونی و با توجه به تلاطمات اقتصاد کشور بعد از آخرین ابلاغیه شورای رقابت در ابتدای تیرماه سال جاری، از جمله بروز تحریم‌های جدید و نوسانات شدید نرخ ارز، ضروری است میزان افزایش مجاز در قیمت خودروهای مشمول به‌عنوان سقف قیمت، با لحاظ تورم‌بخشی (نهاده‌ای) خودروهای مشمول در ۹ ماهه سال ۱۳۹۷، که از سوی بانک مرکزی ارائه خواهد شد و ارزیابی کیفیت و اعمال بهره‌وری در ۹ ماهه سال جاری محاسبه و اعمال شود (روشی که در این دستورالعمل مورد استفاده قرار گرفته است سقف قیمتی (Price-Cap) می‌باشد، لذا قیمت‌هایی که از فرمول به دست می‌آید حداکتر بوده و خودروساز می‌تواند به کمتر از آن قیمت نیز عرضه کند).

گرانی و ارزانی مواد غذایی در هفته آخر پاییز

● قیمت خرده‌فروشی برخی از مواد خوراکی در هفته منتهی به سی‌ام آذرماه که توسط بانک مرکزی منتشر شده، نشان می‌دهد که قیمت شش گروه، از جمله گوشت قرمز و مرغ در تهران افزایش یافته است.آمارهای منتشره بانک مرکزی درباره قیمت خرده‌فروشی اقلام خوراکی در هفته منتهی به ۳۰ آذرماه ۱۳۹۷ نسبت به هفته مشابه سال قبل از آن نشان می‌دهد که در این مدت لبنیات ۶۶.۴ درصد، تخم‌مرغ ۳۵.۲ درصد، برنج ۲۴ درصد، حبوبات ۱۴.۴ درصد، میوه‌های تازه ۵۷.۳ درصد، سبزی‌های تازه ۲۷.۸ درصد، گوشت قرمز ۵۱.۹ درصد، گوشت مرغ ۶۲.۴ درصد، قندوشکر ۳۹.۲ درصد، جای ۲۳ درصد و روغن نباتی ۴۳.۹ درصد افزایش داشته‌اند.خلاصه نتایج گزارش هفتگی قیمت خرده‌فروشی برخی از مواد خوراکی در هفته منتهی به آخرین هفته پاییز نشان می‌دهد که قیمت خرده‌فروشی شش گروه، از جمله تخم‌مرغ ۲.۶ درصد، برنج ۰.۲ درصد، میوه‌های تازه ۱.۱ درصد، گوشت قرمز دو درصد، گوشت مرغ ۴.۵ درصد و جای ۰.۲ درصد نسبت به هفته قبل رشد داشته‌اند.این آمار همچنین نشان می‌دهد که قیمت خرده‌فروشی چهار گروه لبنیات ۰.۸ درصد، حبوبات ۰.۲ درصد، سبزی‌های تازه ۱.۴ درصد و قندوشکر ۰.۲ درصد نسبت به هفته قبل از آن کاهش داشته‌اند. قیمت روغن نباتی نیز در مدت مشابه ثابت بوده است.

بهار ۹۸، پایان معافیت ۸ خریدار نفت ایران

۱۴۰- و ۲۲۰ هزار بشکه در روز خواهد بود.

مازاد عرضه در تمامی تحلیل‌ها

با این اوصاف وجه مشترک این تحلیل‌ها، وجود مازاد عرضه در سال ۲۰۱۹ در بازار نفت خواهد بود که می‌تواند قیمت نفت را رو به کاهش، متأثر کند.

چشم‌انداز صادرات نفت ایران در سال ۲۰۱۹

براساس آمار منتشرشده توسط منابع مختلف، در ماه‌های آگوست و سپتامبر ۲۰۱۸ صادرات ایران بین ۳۰۰ تا ۶۰۰ هزار بشکه در روز نسبت به فصل اول ۲۰۱۸ کاهش یافته است. البته در همین دوره زمانی تولید ایران بر اساس متوسط برآورد منابع ثانویه حدود ۴۵۰ هزار بشکه در روز کاهش یافته است. دونالد ترامپ رئیس‌جمهوری آمریکا در هشت می ۲۰۱۸ اعلام کرد که از برجام خارج می‌شود و به تعلیق تحریم‌های هسته‌ای این کشور علیه تهران ادامه نمی‌دهد. متعاقب آن دولت آمریکا از کشورهای واردکننده نفت ایران خواست واردات نفت خام خود از ایران را متوقف کنند. در دور گذشته تحریم‌ها آمریکا اجازه واردات نفت از ایران را برای برخی مشتریان که واردات خود را در یک بازه زمانی کاهش داده بودند، صادر کرد. بعد از این اتفاق، مشتریان عمده نفت ایران نیز متواضع متفاوتی گرفتند. برخی مشتریان نظیر چین، ترکیه و هند اعلام کردند که از تحریم‌های یک‌جانبه آمریکا تبعیت نخواهند کرد و برخی مشتریان نظیر کره و ژاپن اعلام کردند که به دنبال کسب معافیت هستند.
باین‌حال تلاش دولت‌ها برای ادامه همکاری با ایران برای یالایشگران خصوصی اطمینان‌بخش نبوده و شرکت‌های خصوصی واردکننده نفت در اغلب کشورها اعلام کردند که واردات نفت از ایران را کاهش داده یا آن را متوقف خواهند کرد.

معافیت شش‌ماهه برای چین، هند، ژاپن، کره جنوبی، تایوان، ترکیه، ایتالیا و یونان

در نهایت دولت آمریکا برای هشت کشور چین، هند، ژاپن، کره جنوبی، تایوان، ترکیه، ایتالیا و یونان، اول، دوم، سوم و چهارم ۲۰۱۹ به ترتیب ۳۶۰، ۶۸۰،

تایوان، ایتالیا و یونان هنوز اطلاعاتی منتشر نشده است. بر این اساس، در سال آتی بازار با مازاد عرضه مواجه خواهد بود و صادرات نفت ایران در سال آتی تحت تأثیر این مسئله خواهد بود. اگرچه در صورت ادامه روند کاهش قیمت نفت، احتمال کاهش عرضه از طرف تولیدکنندگان اوپکسی و غیراوپکی نفت ایران را دارند و در مورد میزان واردات ژاپن،

● **بیمه زندگی**

● **آرامش و اطمینان با بیمه ایران**

● **بیمه مسئولیت**

● **بیمه آتش‌سوزی، زلزله و…**

بیمه‌سازان ایران

بیمه ایران

روابط عمومی

مرکز پاسخگویی ۰۹۶۶۸